

**اهداف کلی و تفصیلی پیشنهادی
سرشماری عمومی نفوس و مسکن
۱۳۹۰**

دبیرخانه‌ی ستاد سرشماری کشور

۱۳۸۸/۱/۱۸

پیش‌نویس ضرورت و اهداف سرشماری ۱۳۹۰

مقدمه

اولین قانون سرشماری در سال ۱۳۱۸ در مجلس شورای ملی وقت تصویب شد، از آن **تاریخ** تا سال ۱۳۳۴ اقدام قابل توجهی که منجر به سرشماری عمومی با پوشش کامل جمعیت کشور شود انجام نشد یا در صورت انجام، منجر به استخراج نتایج قابل استفاده نگردید. در سال ۱۳۳۴ قانون "آمار و سرشماری" تصویب شد. در اجرای این قانون "سازمان آمار عمومی" به وزارت کشور وابسته شد و به "اداره‌ی کل آمار عمومی" تغییر نام داد. اولین سرشماری عمومی نفوس کشور در سال ۱۳۳۵ توسط این اداره‌ی کل برنامه‌ریزی و اجرا شد. در سال ۱۳۴۴ "اداره‌ی کل آمار عمومی" از وزارت کشور جدا و "مرکز آمار ایران" تاسیس شد. براساس قانون، این مرکز موظف شد هر ۱۰ سال یک بار "سرشماری عمومی نفوس" را در کشور اجرا نماید. از سال ۱۳۴۵، سرشماری عمومی ضمن اضافه شدن مفهوم مسکن به "سرشماری عمومی نفوس و مسکن" تغییر نام داد و از آن پس هر ۱۰ سال یک بار به طور مرتب اجرا شد. در سال ۱۳۸۵، همزمان با تدارک ششمین سرشماری عمومی نفوس و مسکن، دست‌اندرکاران امر، ضمن ملاقات حضوری با ریاست جمهور محترم، پیشنهاد کاهش فاصله اجرای سرشماری‌ها از ۱۰ به ۵ سال را به دلیل تحولات سریع جمعیت کشور و لزوم برنامه‌ریزی‌های کلان متناسب با این تحولات مطرح کردند که مورد تصویب قرار گرفت. این پیشنهاد بعدها در قالب یک لایحه تنظیم و در جلسه‌ی مورخ ۱۳۸۶/۲/۲۴ هیات دولت ارائه و طبق مصوبه شماره ۲۶۵۸۱/ت/۵۳۷۱۴۷ لازم‌الاجرا شد. بر این اساس سرشماری عمومی نفوس و مسکن ۱۳۹۰ در دستور کار مرکز آمار ایران قرار گرفت و به شرح زیر هدف گذاری شد:

هدف کلی سرشماری

"گردآوری آمار و اطلاعات از کل جمعیت کشور به منظور شناخت ویژگی‌های جمعیت و مسکن در راستای تهیه‌ی اطلاعات مورد نیاز در برنامه‌ریزی‌های توسعه اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی و نیز فراهم آوردن چارچوب‌های مناسب برای بررسی‌های آماری هدف کلی سرشماری عمومی نفوس و مسکن ۱۳۹۰ محسوب می‌شود."

هدف تفصیلی سرشماری

هدف تفصیلی، **متناظر** اقلام سرشماری می‌باشد و به شرح زیر پیشنهاد می‌شود.

دبیرخانه‌ی ستاد سرشماری کشور

۸۸/۱/۱۸

اقدام پیشنهادی سرشماری عمومی نفوس و مسکن ۱۳۹۰

محورهای عمده در فرم‌های خانوار سرشماری
در سرشماری عمومی نفوس و مسکن سال ۱۳۹۰ سوالات مربوط به خانوار در دو مقوله کلی
سوالات **جمعیت** و سوالات خانوار و مسکن قابل تقسیم است.

سوالات نفوس

* نوع خانوار

معمولی ساکن، معمولی غیرساکن، گروهی، مؤسسه‌ای

* نام و نام خانوادگی افراد خانوار

* بستگی با سرپرست خانوار

سرپرست خانوار، همسر، فرزند، عروس یا داماد، نوه یا نتیجه، پدر یا مادر، خواهر یا

برادر، پسر، پدر یا مادر

همسر، خواهر یا برادر همسر، سایر خویشاوندان و غیرخویشاوند

* آیا مادر فرد عضو همین خانوار است؟

بلی

نه

* شماره‌ی ردیف مادر

* وضع اقامت

حاضر، غایب موقت، خارج از کشور (برای کار یا تحصیل) و سایر

* جنس

مرد یا پسر / زن یا دختر

* تاریخ تولد

ماه / سال

* شماره ملی / شماره و سریال شناسنامه

* سن

چند سال تمام دارد؟

* محل تولد

همین شهر یا آبادی، جای دیگر:

شهر

آبادی

خارج از کشور (با ذکر نام)

* دین و مذهب

اسلام (شیعه - سنی)، مسیحی، کلیمی، زرتشتی و سایر

* زبان محلی و قومی

* تابعیت

ایران، افغانستان، عراق، پاکستان، ترکیه، ترکمنستان، آذربایجان، ارمنستان و سایر

کشورها (با ذکر نام)

* وضع معلولیت

نابینا، ناشنوا، اختلال در گفتار و صدا، قطع دست، نقص دست، قطع پا، نقص پا، نقص

تنه، اختلال ذهنی

و هیچ کدام

* آیا از آبان ماه ۱۳۸۵ تاکنون، شهر یا آبادی محل اقامت خود را تغییر داده است؟

بلی / نه

* مدت اقامت در همین شهر یا آبادی (به سال تمام)

* علت تغییر محل اقامت قبلی

جستجوی کار، جستجوی کار بهتر، انتقال شغلی، تحصیل، پایان تحصیل، انجام

خدمت وظیفه، پایان خدمت وظیفه، پیروی از خانوار و سایر

* محل اقامت قبلی

جای دیگر در همین شهرستان :

شهر / آبادی

شهرستان دیگر :

شهر / آبادی

خارج از کشور

* نام شهرستان محل اقامت قبلی (برای خارج از کشور، نام کشور)

*** تحصیل**

آیا در حال حاضر تحصیل می‌کند؟

بلی:

در ایران / در خارج از کشور / نه

*** وضع سواد**

باسواد / بی‌سواد

*** پایه، دوره یا مدرک تحصیلی**

(برای دانش‌آموزان پایه‌ی تحصیلی، برای دانشجویان دوره‌ی تحصیلی، برای سایر افراد

پایه یا مدرک تحصیلی)

*** رشته تحصیلی**

(برای پایه، دوره یا مدرک تحصیلی)

*** وضع فعالیت**

- در ۷ روز گذشته کار کرده است (حداقل یک ساعت)
- دارای شغلی است ولی در ۷ روز گذشته بنا به دلایلی کار نکرده
- در ۳۰ روز گذشته در جستجوی کار بوده و آماده به کار است
- در انتظار شروع به کار جدید یا بازگشت به شغل قبلی بوده و آماده به کار است

- محصل است

- دارای درآمد بدون کار است

- خانه‌دار است

- سایر

*** شغل**

*** فعالیت اصلی محل کار**

(برای سازمان‌های دولتی و نهادهای انقلاب اسلامی، نام سازمان)

*** وضع شغلی**

کارفرما، کارکن مستقل، مزد و حقوق‌بگیر :

بخش عمومی، بخش خصوصی و کارکن فامیلی بدون مزد

*** محل کار یا تحصیل**

همین شهر یا آبادی

جای دیگر:

شهر (با ذکر نام) / آبادی

* وضع زناشویی

دارای همسر، بی همسر بر اثر فوت همسر، بی همسر بر اثر طلاق و هرگز ازدواج نکرده

* تعداد دفعات تغییر وضعیت از بدون همسر به دارای همسر

* باروری

آیا تاکنون فرزند زنده‌ای به دنیا آورده است:

بلی / نه

تعداد کل فرزندان زنده به دنیا آورده:

پسر / دختر

تعداد کل فرزندان در حال حاضر زنده (با این خانوار یا خانوار دیگر زندگی می‌کند):

پسر / دختر

آیا در ۳۶۵ روز گذشته فرزند زنده‌ای به دنیا آورده است؟

بلی / نه

تعداد کل فرزندان زنده به دنیا آورده:

پسر / دختر

تعداد کل فرزندان در حال حاضر زنده:

پسر / دختر

سوالات خانوار و مسکن

* آیا خانوار وسایل و امکانات زیر را در اختیار دارد؟

موتورسیکلت (دنده‌ای و گازی)، خودروی سبک (سواری، وانت و...) و رایانه

* آیا حداقل یکی از اعضای خانوار در محل سکونت از شبکه‌ی اینترنت استفاده

می‌کند؟

بلی / نه

* نوع سوخت مصرفی عمده‌ی خانوار برای پخت و پز، ایجاد گرما و تهیه‌ی آب گرم:

نفت سفید، گازوئیل، گاز مایع، گاز طبیعی (شبکه‌ی عمومی)، برق، سوخت جامد

(هیچ‌کدام، زغ، زغال، چوب)

و...، سایر سوخت‌ها و هیچ‌کدام

* منابع عمده تأمین آب مصرفی خانوار برای آشامیدن، پخت و پز و سایر مصارف:

شبکه‌ی آبرسانی عمومی شهر یا آبادی

چاه، چشمه، قنات و آب انبار بهسازی شده / چاه، چشمه، قنات و آب انبار بهسازی
نشده / تانکر (ثابت و سیار) / آب بسته بندی شده، (بطری، گالن و ...)/ رودخانه، برکه، جویبار، آب باران
و ... و سایر

* نوع محل سکونت خانوار

واحد مسکونی معمولی، چادر، کپر، آلونک، زاغه یا موارد مشابه و سایر

* تعداد اتاق در اختیار خانوار

* نحوه ی تصرف محل سکونت خانوار

ملکی عرصه و اعیان (زمین و بنا)، ملکی اعیان (بنا)، اجاره ای، در برابر خدمت، رایگان

وسایر

* امکانات و تسهیلات (در واحد مسکونی وجود دارد/ در واحد مسکونی وجود ندارد)

(خانوار استفاده می کند / خانوار استفاده نمی کند)

برق، تلفن ثابت، آب لوله کشی، گاز لوله کشی، دستگاه حرارت مرکزی (شامل پکیج)،

دستگاه تگانه حرارت و

برودت مرکزی، آشپزخانه، حمام و توالت

* در این واحد مسکونی چند خانوار زندگی می کنند؟

* در این واحد مسکونی در مجموع چند اتاق وجود دارد؟

* مساحت زیربنای واحد مسکونی (مترمربع):

۵۰ و کمتر ۵۱/ تا ۷۵/ ۷۶ تا ۸۱/ ۸۰ تا ۱۰۱/ ۱۰۰ تا ۱۵۱/ ۱۵۰ تا ۲۰۱/ ۲۰۰ تا

۳۰۱/ ۳۰۰ تا ۵۰۱/ ۵۰۰ و

بیشتر

* نوع اسکلت بنای واحد مسکونی

فلزی، بتن آرمه و سایر

* مصالح عمده بنای واحد مسکونی

آجر و آهن یا سنگ و آهن / آجر و چوب یا سنگ و چوب / بلوک سیمانی (با هر نوع

سقف) / تمام آجر

یا سنگ و آجر / تمام چوب / خشت و چوب / خشت و گل و سایر

* سال اتمام بنای واحد مسکونی

۱۳۹۰، ۱۳۸۹، ۱۳۸۸، ۱۳۸۷، ۱۳۸۶، ۱۳۸۵، ۱۳۸۴، ۱۳۸۳، ۱۳۸۲، ۱۳۸۱، ۱۳۸۰،

۱۳۷۹، ۱۳۷۸،

۱۳۷۷، ۱۳۷۶، ۱۳۷۵، ۱۳۶۵، ۱۳۵۴، ۱۳۴۵، قبل از ۱۳۴۵

* محل دفع فاضلاب واحد مسکونی (توالت، آشپزخانه، سایر):

شبکه‌ی عمومی فاضلاب، شبکه‌ی اختصاصی، چاه جذبی، مخزن ویژه فاضلاب

(س) پتیک تان (ک)، محیط

اطراف و سایر